Eeva-Johannan eduskuntaterveiset kesäkuu 2024

Kesäkuussa eduskunnassa puhututtivat muun muassa hallituksen jarruttelu ilmasto- ja luontopolitiikassa, rajalaki, rasismi ja äärioikeisto sekä elinkeinoministeri Rydmanin käytös ja hallituksen toimintakyky. Kesäkuuhun mahtui jopa kaksi välikysymystä. Odotetusti hallitus sai eduskunnan luottamuksen äänestyksissä, mutta pientä rakoilua erityisesti Kokoomuksessa ja RKP:ssä oli nähtävissä. Hallituksen tulevaa taivalta tulee varmasti vielä haastamaan erityisesti perussuomalaisten eurovaalitappio ja jatkuvasti laskeva gallupkannatus.

Kesäkuun alun eurovaalit olivat varsinkin meillä Suomessa yllätykselliset. Li Anderssonin historiallista äänitulosta tai perussuomalaisten kannatuksen romahdusta ei pystynyt yksikään kannatuskysely ennustamaan. Koko Euroopan tasolla sosialidemokraatit pitivät asemansa ja EU-myönteiset maltilliset ryhmät enemmistönsä liberaalien romahduksesta huolimatta. Laita- ja äärioikeiston nousu jäi pelättyä vähäisemmäksi, mutta erityisesti Saksan ja Ranskan tulokset herättävät suurta huolta Euroopan ja unionin tulevaisuudesta. Varsinkin juuri nyt tarvitsemme vahvaa Euroopan unionia, joka tukee Ukrainaa aina voittoon asti ja sen jälkeenkin jälleenrakennuksessa.

Eduskunnan istunnot jatkuvat poikkeuksellisesti pitkälle vielä heinäkuun puolelle, mutta pian myös eduskunta jää kesätauolle ja on aika nauttia kesästä ja pitää taukoa arjesta. Toivotan kaikille oikein hyvää ja iloista kesää. Nauttikaa Suomen kauniista kesästä ja ajasta tärkeiden ihmisten kanssa.

Eurovaalien yllätyksellinen tulos
Heti kuun alussa käytiin Euroopan parlamentin vaalit. Kotimaan tuloksen vaaleissa yllätti kaikki, kun vasemmistoliitto Li Anderssonin suosion avulla nousi vaalien toiseksi suurimmaksi puolueeksi ja sai kolme meppiä. Lin kova suosio oli kyllä tiedossa, mutta lopullinen lähes 250 000 äänen tulos varmasti yllätti kaikki. On syytä onnitella vasemmistoliittoa ja erityisesti Li:tä historiallisesta tuloksesta.

Samalla kuitenkin SDP:n tulos jäi melko kauas odotetusta. Odotettu kolmas meppipaikka jäikin muutaman kymmenen tuhannen äänen päähän. SDP kuitenkin piti nykyiset asemansa ja meitä edustamaan Brysseliin lähtee erittäin osaavat ja kokeneet tekijät Eero Heinäluoma ja Maria Guzenina. Ville Merinen SDP:n listan kolmantena teki myös erittäin hyvä tuloksen, mutta valitettavasti puoleen tulos ei riittänyt Villen läpi saamiseen.

Mielenkiintoisen tuloksesta tekee sen erittäin merkittävä ero vaalia edeltäneisiin gallupeihin. Erityisesti Vasemmistoliiton ja Perussuomalaisten tulos erosi suuresti kyselyistä. Yksi selittävä tekijä tässä on varmasti taas hyvin alhaiseksi jäänyt äänestysprosentti, joka oli vain noin 42 prosenttia.

Kesän lomailun jälkeen on aika kohdistaa katseet jo seuraaviin vaaleihin eli ensi keväänä pidettäviin kunta- ja aluevaaleihin. Nyt jokaisessa kunnassa ja alueella on saatava mahdollisimman hyviä ehdokkaita ja työ vaalivoiton ja äänestysaktiivisuuden nostamiseksi on aloitettava jo nyt. SDP jatkaa gallupien ykkössijalla ja meillä on erittäin hyvä mahdollisuus kanavoida tyytymättömyys hallituksen epäoikeudenmukaiseen politiikkaan voitoksi alue- ja kuntavaaleissa.

Hallitus pakittaa ilmasto- ja luontopolitiikassa
Ilmastonmuutos on aikamme suurin haaste. Se ei ole vain ympäristökysymys, vaan myös taloudellinen ja sosiaalinen haaste. Ilmastonmuutoksen vaikutukset näkyvät jo nyt eri puolilla maailmaa: sään ääri-ilmiöt, merenpinnan nousu ja ekosysteemien muutokset ovat arkipäivää. Suomessa olemme todistaneet ennätyksellisiä hellejaksoja, rankkasateita ja myrskyjä. Näihin muutoksiin on vastattava päättäväisesti ja ripeästi.

Hallitus on sitoutunut pysäyttämään luontokadon vuoteen 2030 mennessä sekä saavuttamaan ilmastolain mukaisesti hiilineutraaliuden vuoteen 2035 mennessä, mutta kuten niin monien muidenkin tavoitteidensa kanssa hallituksen käytännön toimet vaikuttavat kuitenkin päinvastaisesti. Hallitus leikkaa kovalla kädellä luonnonsuojelun ja vesiensuojelun rahoituksesta, laskee polttoaineen jakeluvelvoitetta ja laskee fossiilisten tuontipolttoaineiden verotusta.

Euroopan unionissa puolestaan hallitus on vastustanut tärkeää luonnon ennallistamisasetusta, johon Suomi sai läpi jo meille tärkeitä muutoksia. Asetus kuitenkin hyväksyttiin unionissa Itävallan ympäristöministerin viime hetken mielenmuutoksen ansiosta. Taas todistimme, että hallitus on ottanut jarruttajan aseman EU:ssa erityisesti ilmasto- ja luontoasioissa.

Hallitus lisää alkoholihaittoja
Maanantaina 10.6. tuli voimaan Orpon hallituksen alkoholilain muutos, joka mahdollistaa enintään kahdeksanprosenttisten käymisteitse valmistettujen alkoholijuomien myynnin ruokakaupoissa. Pelkään pahoin, että alkoholin saatavuutta lisäävä muutos tulee lisäämään myös inhimillistä kärsimystä ja alkoholihaittojen yhteiskunnalle aiheuttamia kustannuksia.

Alkoholi on myrkky, joka aiheuttaa 60 eri sairautta. Alkoholin takia Suomessa menetetään joka vuosi yli 37 000 elinvuotta ennenaikaisesti, kun mukaan lasketaan myös epäsuorat kuolemat ja menetetään 1,3 miljardin euron verran inhimillistä pääomaa vuodessa (FCG selvitys). Alkoholin suurkuluttajia on

Suomessa jo puoli miljoonaa. Alkoholi aiheuttaa myös mittaamattoman määrän sivullisten kärsimystä, haittoja ja turvattomuutta, erityisesti lapsille. Poliisin arvioidaan hoitavan vuosittain yli 200 000 alkoholiin kytkeytyvää hälytystehtävää – noin 70 % poliisin hälytyksistä liittyy jollain tavalla alkoholiin

Tutkimusten perusteella alkoholin saatavuuden lisääntyminen lisää alkoholin kulutusta ja siten myös alkoholin aiheuttamia haittoja ja kustannuksia. WHO:n mukaan pohjoismainen valtiollisen alkoholimonopolin malli on parhaita käytäntöjä vähentää alkoholihaittoja, koska se rajoittaa myyntipisteiden määrää, hillitsee hintakilpailua ja markkinointia. Hallituksen alkoholihaittoja lisäävälle linjalle ei löydy myöskään kansalta kannatusta. Suurin osa suomalaisista on ollut tyytyväisiä alkoholin saannin rajoituksiin. Väljempää alkoholipolitiikkaa haluaa yhä harvempi suomalainen, enää 26 %.

Ammatillisen koulutuksen leikkaukset romuttavat jatkuvan oppimisen ja vaikeuttavat osaajapulaa
Hallituksen sadan miljoonan euron leikkaus ammatilliseen koulutukseen on haitallinen jatkuvalle oppimiselle ja monille osaajapulasta kärsiville aloille. Sen myötä aikuisten mahdollisuuksia lisäkoulutukseen ja alan vaihtamiseen vaikeutetaan, kun säästöt kohdistuvat ammatti- ja erikoisammattitutkintojen koulutukseen ja mahdollisuuteen suorittaa toinen perustutkinto.

Hallitus myös valmistelee ammatillisen koulutuksen rahoituslakiuudistusta, jonka myötä mm. ammatillisen koulutuksen rahoituskertoimia muutetaan niin, että esimerkiksi luonnonvara-alankoulutuksen rahoitus voi sen myötä vähentyä jopa 20% niin kuin Varsinais-Suomessa toimivan Livian kohdalla uhkaa tapahtua. Kysyinkin hallitukselta kirjallisella kysymyksellä, miten se aikoo varmistaa luonnonvara-alojen koulutuksen jatkuvuuden rahoituslakiuudistuksessaan.

Kirjallisia kysymyksiä käsityökoulutuksesta ja oppimateriaaleista
Jätin kesäkuun aikana useita kirjallisia kysymyksiä. Näiden aiheina olivat luonnonvara-alan koulutusten jatkumisesta rahoituslakiuudistuksessa, kirjailijoiden korvauksista, käsityökoulutuksesta ja oppilaiden oikeuksista laadukkaisiin oppimateriaaleihin. Halusin nostaa esiin huoleni oppilaiden käsityötaitojen heikkenemisestä ja oppilaiden eriarvoisuudesta oppimateriaalien suhteen.

Käsityön opetus on tällä hetkellä sirpaloitunutta ja oppilaan kannalta tärkeää oppimisen jatkumoa ei pääse syntymään. Oppilaiden osaaminen jää usein hyvin heikoksi. Käsityön opettajien mukaan kuvaavaa on, että nykyään seitsemännellä luokalla oleva oppilas ei aina osaa leikata saksilla kunnolla tai pidellä niitä oikein kädessä.

Käsityön oppiaine kehittää kädentaitojen lisäksi myös muun muassa erittäin tärkeitä ongelmanratkaisu-, hahmottamis- ja keskittymistaitoja sekä ekososiaalisia taitoja. Nämä ovat tärkeitä tulevaisuustaitoja, jotka kaikkien lasten ja nuorten tulisi oppia.

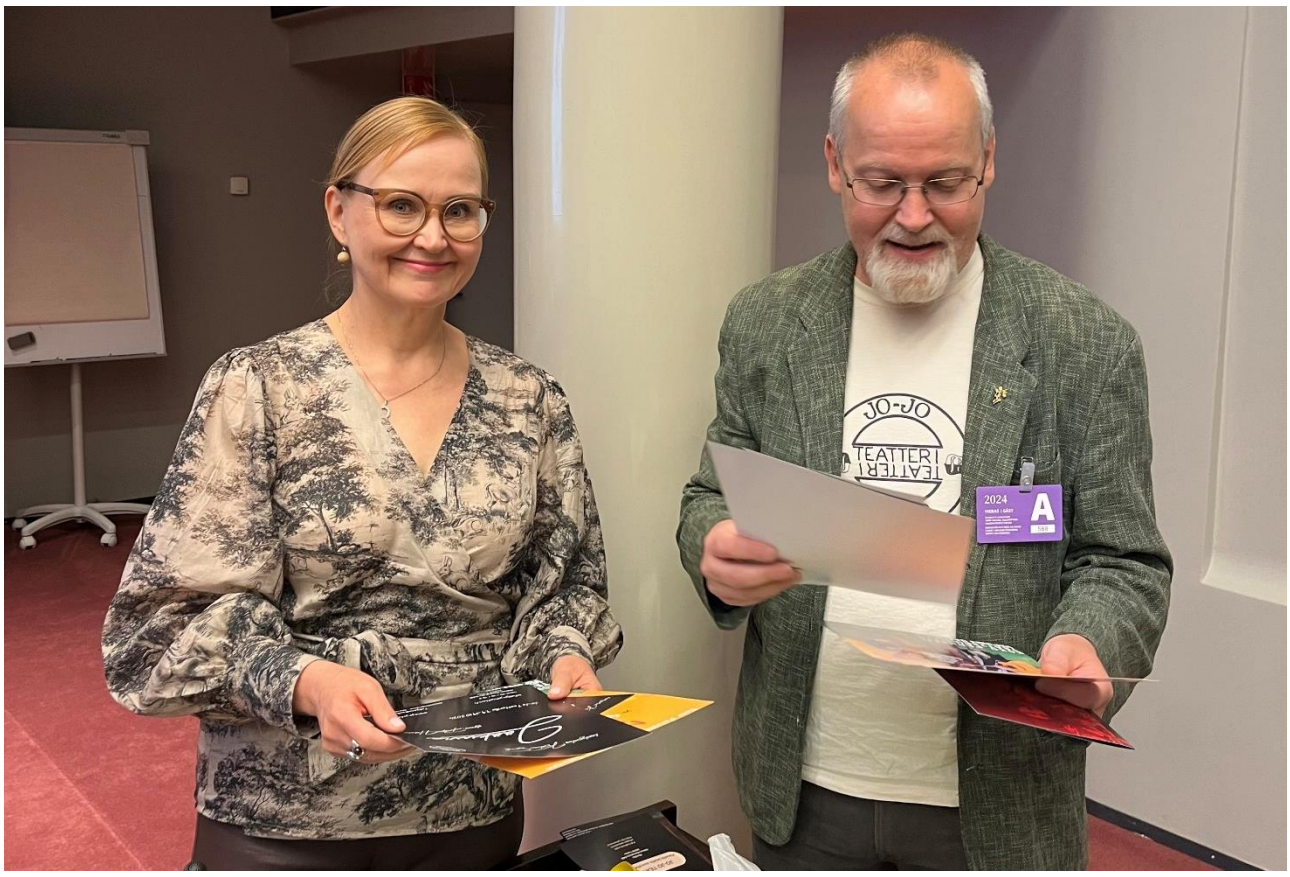
Vaikka oppimateriaalit muodostavat vain pienen murto-osan, noin yhden prosentin, koulunkäynnin kokonaiskustannuksista, ei kaikilla koululaisilla ole oppi- ja harjoituskirjoja kaikissa lukuaineissa. Meidän tilisi varmistaa, että kouluilla on riittävä rahoitus hankkia jokaiselle oppilaalle koulu- ja harjoituskirjat kaikkiin lukuaineisiin. Koulujen välillä on tässä suuria eroja, ja oppilaiden ja opiskelijoiden yhdenvertaisuus ei toteudu. olisi syytä arvioida tarve lakiin kirjatusta oppilaan oikeudesta tarpeenmukaisiin ja laadukkaisiin oppimateriaaleihin.

Kirjailijat jäämässä lähes kokonaan ilman korvauksia saavutettavuuskirjasto Celian lainoista
Vastauksessaan toukokuussa jättämääni kysymykseen saavutettavuuskirjasto Celian lainojen korvaamisesta kirjailijoille tiede- ja kulttuuriministeri Multala esitti, että ”nykyisenlaajuista korvausta voidaan pitää oikeasuhtaisena lukemisestedirektiivin edellyttämään rajoitukseen nähden”. Vain hieman yli viikko ministerin vastauksen jälkeen valtion saavutettavuuskirjasto Celia uutisoi toteuttavansa pitkään valmistellun muutoksen ja lopettavansa kokonaan fyysisten CD-äänikirjojen lainaamisen. Ministerin vastaus herättää hämmennystä, sillä hän lienee kysymykseen vastatessaan tiennyt, että Celia lopettaa kokonaan fyysisten CD-äänikirjojen lainaamisen.

Muutoksen myötä jatkossa korvausta tekijöille maksetaan vain Celiasta omalle tietokoneelle ladattavista tiedostolainoista, joita tehtiin esimerkiksi viime vuonna vain noin 84 000. Celian kokonaislainamäärä (1 333 000 lainaa vuonna 2023) on samaa mittaluokkaa kuin yleisten kirjastojen sähköinen lainaaminen (1 755 000 lainaa). Yleisten kirjastojen sähköiset lainat ovat kirjastokäytön korvaamisen eli ns. e-lainauskorvauksen piirissä, ja nämä kirjastokäytön haitasta maksetut korvaukset on todettu oikeudenmukaisiksi ja merkittäviksi kirjallisuuden tekijöille.

Hallituksen tulee huolehtia, että tekijänoikeuslain korvausoikeus ajantasaistetaan vastaamaan nykyaikaa ja Saavutettavuuskirjasto Celian tosiasiallista kirjallisuuden käyttöä, jotta kirjailijat saavat työstään ansaitun korvauksen.

Kokoomus ja RKP antavat mediaa ja oikeuslaitosta vastaan hyökänneen Rydmanin jatkaa ministerinä
Ministeriltä vaaditaan erityisen esimerkillistä käytöstä ja kunnioitusta vapaalle medialle ja oikeuslaitoksen riippumattomuudelle. Poliittisen vallan käyttäjä ei saa painostaa vapaata lehdistöä, ei riippumatonta oikeuslaitosta, ei viranomaisia, saati yksittäisiä kansalaisia. Ministerinä Wille Rydman on loukannut kaikkia näitä kolmea. Rydmanin käytös ei ole ollut ministerille sopivaa, minkä takia jätimme yhdessä vihreiden ja vasemmistoliiton kanssa välikysymyksen Rydmanin asemasta.

On selvää, että Rydmanin toiminta on vaikuttanut myös hallituksen yhtenäisyyteen ja toimintakykyyn. Jos sekä pääministeri, että hallituskumppani RKP:n puheenjohtaja toteavat, että Rydman ei voisi toimia kokoomuksen tai RKP:n ministerinä on syytä kysyä, onko ministerillä aidosti hallituskumppaneiden luottamus ja onko hallitus täten aidosti täysin toimintakykyinen.

Rydman lopulta sai eduskunnan luottamuksen, mutta eduskunnan keskustelusta tuli selväksi, että perussuomalaiset kiristivät asiassa hallituskumppaneita koko hallituksen kaatamisella. Äänestämistä Rydmanin puolesta perusteltiin pääasiassa äänenä hallituksen jatkolle, ei niinkään luottamuksen osoituksena Rydmanille itselleen.

Rajalain käsittely tulossa päätökseen eduskunnassa
Hallituksen esitys rajalaiksi, jota myös käännytyslaiksi kutsutaan, on perustuslakivaliokunnan enemmistön mukaan hyväksyttävissä poikkeuslakina, jos siihen tehdään eräitä muutoksia, joilla varmistetaan muun muassa maahan pyrkivien oikeusturvaa. Perustuslakivaliokunta mietinnössään tiedosti esityksen olevan merkittävässä ristiriidassa Suomea sitovien kansainvälisen sopimusten kanssa. SDP:n eduskuntaryhmä kävi mietinnön julkistamisen jälkeen pitkän ja perusteellisen keskustelun, jossa määrittelimme SDP:n ehdot lain hyväksymiselle. Totesimme, että jotta laki voidaan hyväksyä, hallintovaliokunnan tulee vielä tehdä esitykseen perustuslakivaliokunnan vaatimat muutokset sekä muita lisämuutoksia ihmisoikeuksien toteutumisen ja eduskunnan aseman vahvistamiseksi.

Toivotan teille kaikille oikein mukavaa ja leppoisaa kesää!
Eeva-Johanna

Tiedotteet

SDP:n Eloranta: Oppilaiden käsityötaitojen rapautuminen vaatii toimia

SDP:n Eloranta: Hallitus lisää alkoholihaittoja lisäämällä alkoholin saatavuutta

SDP:n Eloranta: Hallituksen lukuisat ammatillisen koulutuksen leikkaukset romuttavat jatkuvan oppimisen ja vaikeuttavat osaajapulaa

SDP:n Eloranta vaatii Multalalta toimia: Kirjailijat jäämässä lähes kokonaan ilman korvauksia saavutettavuuskirjasto Celian lainoista

SDP:n Eloranta: Oppilaiden oikeudesta oppimateriaaleihin ei pidä tinkiä

Kolumnit

Alkoholin saatavuus lisääntyy – samoin käynee haittojen

Tillgången till alkohol ökar – så också skadorna

Podcast

EDutu!-podcast jakso 2: Miten saadaan heikentyneet oppimistulokset ja lukutaito paranemaan?

Tapaamiset ja tilaisuudet

6.6. Saaristomeri-ohjelman alueellisen yhteistyöryhmän kokous
6.6. Erilaisten oppijoiden tukiryhmän tapaaminen opetusministerin valtiosihteerin Mikaela Nylanderin kanssa
10.6. Varsinais-Suomen maakuntavaltuuston kokous
11.6. Harrastajateatterikummien aloitustilaisuus (oma kummiteatterini Jo-Jo-teatteri)
12.6. Sivistysvaliokunnan vierailu Firkarssissa keramiikkamuseo KWUMissa
13.6. Opetushallituksen johtokunnan kokous
13.6. Suomen Filmikamarin toimitusjohtaja Tero Koistisen tapaaminen
17.6. Varsinais-Suomen maakuntahallituksen kokous
17.6. Varsinais-Suomen maakuntahallituksen maankäyttöjaoston kokous
17.6. Tapaaminen Ammattiopisto Livian Tuorlan toimipisteellä rehtori Ilkka Harkkilan kanssa koulun tilanteesta
17.6. Turun kaupunginvaltuuston kokous
18.6. Musiikin luovan alkutuotannon advisory boardin tapaaminen
19.6. Varsinais-Suomen kansanedustajien tapaaminen aiheena Saaristolain uudistus
24.6. Turun kaupungin ja Varsinais-Suomen liiton yhteistyöneuvottelu
28.6. Raision kaupungin vastaanotto
28.6. Finlanders-musikaalin Oikeesti ensi-ilta

Minulle ajatuksesi ja kommenttisi ovat tärkeitä. Ota yhteyttä:

eeva-johanna.eloranta@eduskunta.fi
puh. 050 523 2309

Avustajani eduskunnassa (kesälomalla 1.7.–4.8.)
Ville Kurtti
ville.kurtti@eduskunta.fi
puh. 050 4141 218